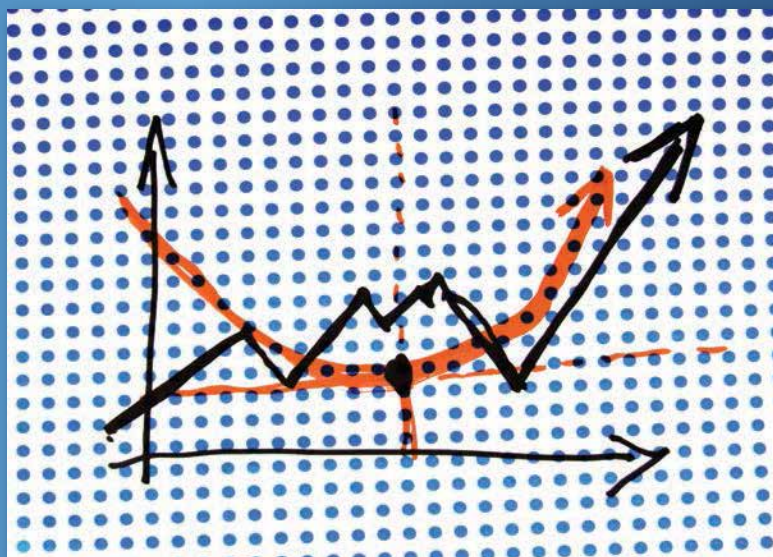


УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП  
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ



ISSN 1857-76-28

# ГОДИШЕН ЗБОРНИК 2015 YEARBOOK



ГОДИНА 7

VOLUME 8

GOCE DELCEV UNIVERSITY – STIP  
FACULTY OF ECONOMICS

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП  
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

---

ISSN: 1857- 7628



ГОДИШЕН ЗБОРНИК  
2015

YEARBOOK

ГОДИНА 7

VOLUME VIII

---

GOCE DELCEV UNIVERSITY - STIP  
FACULTY OF ECONOMICS



**ГОДИШЕН ЗБОРНИК  
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ  
YEARBOOK  
FACULTY OF ECONOMICS**

За издавачот:

Проф. д-р Трајко Мицески

**Издавачки совет Editorial board**

Проф. д-р Блажо Боев	Prof. Blazo Boev, Ph.D
Проф. д-р Лилјана Колева - Гудева	Prof. Liljana Koleva - Gudeva, Ph.D
Проф. д-р Трајко Мицески	Prof. Trajko Miceski, Ph.D
Проф. д-р Ристо Фотов	Prof. Risto Fotov, Ph.D
Проф. д-р Круме Николоски	Prof. Krume Nikoloski, Ph.D
Проф. д-р Еленица Софијанова	Prof. Elenica Sofijanovska, Ph.D
Доц. д-р Емилија Митева-Кацарски	Emilija Miteva-Kacarski, Ph.D
Доц. д-р Благица Колева	Blagica Koleva, Ph.D
Доц. д-р Љупчо Давчев	Ljupco Davcev, Ph.D

**Редакциски одбор Editorial staff**

Проф. д-р Трајко Мицески	Prof. Trajko Miceski, Ph.D
Проф. д-р Ристо Фотов	Prof. Risto Fotov, Ph.D
Проф. д-р Круме Николоски	Prof. Krume Nikoloski, Ph.D
Проф. д-р Ристе Темјановски	Prof. Riste Temjanovski, Ph.D

**Главен и одговорен уредник Managing & Editor in chief**

Проф. д-р Трајко Мицески Prof. Trajko Miceski, Ph.D

**Јазично уредување Language editor**

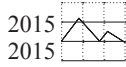
Даница Гавриловска-Атанасовска Danica Gavrilovska-Atanasovska  
(македонски јазик) (Macedonian)

**Техничко уредување Technical editor**

Славе Димитров Slave Dimitrov  
Благој Михов Blagoj Mihov

**Редакција и администрација Address of editorial office**

Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип Goce Delcev University  
Економски факултет Faculty of Economics  
бул „Крсте Мисирков“ бб Krste Misirkov b.b., PO box 201  
п.фах 201, 2000 Штип, Македонија 2000 Stip, R of Macedonia



**СОДРЖИНА  
CONTENT**

Проф.д-р Оливера Ѓоргиева-Трајковска, доц.д-р Весна Георгиева Свргинов <b>ВЛИЈАНИЕ НА НЕМАТЕРИЈАЛНИТЕ СРЕДСТВА ВРЗ ПАЗАРНАТА ВРЕДНОСТ НА КОМПАНИИТЕ .....</b>	<b>7</b>
Проф.д-р Оливера Ѓоргиева-Трајковска, Ивана Ивановска Рунтева <b>ФИНАНСИСКАТА РАЦИО АНАЛИЗА – ОСНОВА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ОДЛУКИ ЗА ИНВЕСТИРАЊЕ.....</b>	<b>19</b>
Доц.д-р Илија Груевски, доц.д-р Стеван Габер <b>ПРИРОДАТА И ЕФЕКТИТЕ НА ДАНОЧНАТА ИНЦИДЕНЦА (СО ПОСЕБНА АНАЛИЗА НА НЕКОИ ОДБРАНИ ЗЕМЈИ) .....</b>	<b>27</b>
Доц.д-р Јанка Димитрова, доц.д-р Благица Колева <b>КВАЛИТЕТНОТО УПРАВУВАЊЕ СО ЗАЛИХИТЕ ПРЕДУСЛОВ ЗА БРЗА И ЕФИКАСНА РЕВИЗИЈА .....</b>	<b>49</b>
Доц.д-р Дарко Лазаров, доц.д-р Митко Кочовски <b>ЕКОНОМСКА АНАЛИЗА НА ДИРЕКТНИТЕ ЕФЕКТИ НА ИНДУСТРИЈАТА ЗА ОСНОВНИ МЕТАЛИ ВО МАКЕДОНСКАТА ЕКОНОМИЈА .....</b>	<b>63</b>
Доц.д-р Стеван Габер, доц.д-р Илија Груевски <b>ФИНАНСИСКАТА КРИЗА ВО БРАЗИЛ И АРГЕНТИНА .....</b>	<b>87</b>
Доц.д-р Емилија Митева-Кацарски, м-р Костадинка Чабулева <b>УЛОГАТА НА ЗЕМЈИТЕ ВО РАЗВОЈ ВО МЕЃУНАРОДНАТА ТРГОВИЈА .....</b>	<b>101</b>
Доц.д-р Благица Колева, проф.д-р Оливера Ѓоргиева-Трајковска <b>ЗНАЧЕЊЕТО НА СТРАТЕШКОТО МЕНАѢРСКО СМЕТКОВОДСТВО КАКО ПОЗИТИВЕН ИНДИКАТОР ВО СОВРЕМЕНОТО БИЗНИС ОПКРУЖУВАЊЕ .....</b>	<b>111</b>
Доц.д-р Јанка Димитрова, Драгица Мицовска Шукриева <b>РЕВИЗОРСКАТА ПРОФЕСИЈА ВО МАКЕДОНИЈА И ВО СВЕТОТ .....</b>	<b>123</b>
Татјана Теохарева- Монева, проф.д-р Ристо Фотов <b>ЖЕНИ ПРЕТПРИЕМАЧИ- ПРЕДИЗВИЦИ И МОЖНОСТИ.....</b>	<b>133</b>



Деспина Бојчева, проф.д-р Трајко Мицески <b>ПЛАНИРАЊЕТО КАКО ПОЧЕТНА ФАЗА ЗА ФОРМУЛИРАЊЕ НА СТРАТЕГИЈА НА ОРГАНИЗАЦИОНИТЕ СУБЈЕКТИ (со посебен осврт на текстилната дејност) “</b> .....	145
Бобан Трајковски, проф.д-р Ристе Темјановски <b>ЛОГИСТИЧКИ ИНФОРМАЦИОНЕН СИСТЕМ И ЗНАЧЕЊЕТО ЗА СОВРЕМЕНИОТ БИЗНИС: ПОСЕБЕН ОСВРТ НА ОРГАНИЗАЦИОНА ПОСТАВЕНОСТ НА ЛОГИСТИКАТА КАЈ КБР СЕРВИСИ</b> .....	155
Наташа Никовска, проф.д-р Трајко Мицески <b>ОРГАНИЗАЦИСКАТА СТРАТЕГИЈА ВОДИЧ ЗА СОЗДАВАЊЕ И ОДРЖУВАЊЕ НА КОНКУРЕНТСКА ПРЕДНОСТ НА ПАЗАРОТ</b> .....	171
Роберт Трајковски, проф.д-р Трајко Мицески <b>СЕЛЕКЦИЈА НА ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ СО ФОКУС НА ДРЖАВНА АДМИНИСТРАЦИЈА</b> .....	183
Татјана Макаренкова, проф.д-р Трајко Мицески <b>ВЛИЈАНИЕТО НА ЛИДЕРСТВОТО ВРЗ ИЗВРШУВАЊЕТО НА СТРАТЕГИЈАТА НА ПРЕТПРИЈАТИЕТО</b> .....	195
Сашо Арсовски, проф.д-р Трајко Мицески <b>ВЛИЈАНИЕТО НА РАКОВОДИТЕЛИТЕ ВРЗ ОРГАНИЗАЦИСКОТО ОДНЕСУВАЊЕ НА ВРАБОТЕНИТЕ, СО ОСВРТ НА МВР</b> .....	205
Марина Панева, проф.д-р Трајко Мицески <b>ВЛИЈАНИЕТО НА ТЕХНОЛОГИЈАТА И ИНОВАЦИИТЕ ВРЗ КРЕИРАЊЕТО НА МЕНАџМЕНТ СТРАТЕГИЈА НА ПРЕТПРИЈАТИЕТО</b> .....	215
Давид Тоневски <b>УЛОГАТА НА ЗАДОЛЖНИЦАТА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА КАКО ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТ</b> .....	227
Маја Лешева <b>ИМПЛЕМЕНТАЦИЈАТА НА ЕЛЕКТРОНСКОТО БАНКАРСТВО, НЕГОВИТЕ ПРЕДНОСТИ И НЕДОСТАТОЦИ ВО БАНКАРСКИОТ СЕКТОР ВО Р.М.</b> .....	237



УДК: 657.6-051(497.7)  
657.6-051(100)

Стручен труд

## РЕВИЗОРСКАТА ПРОФЕСИЈА ВО МАКЕДОНИЈА И ВО СВЕТОТ

доцент д-р Јанка Димитрова<sup>1</sup>  
Драгица Мицовска-Шукриева<sup>2</sup>

### Краток извадок

Ревизијата претставува независно испитување на финансиските извештаи на деловните субјекти, банки или други организации и врз основа на тоа испитување, давање независно мислење за веродостојноста на тие извештаи, а во согласност со барањата на поставената задача пред ревизорот, како и во согласност со соодветната законска и професионална регулатива. Со ревизијата се потврдува точноста на тврдењата во финансиските извештаи за сеопфатност, точноста, постоење, случување, вреднување, мерење, права и обврски и презентирање и обелоденување.

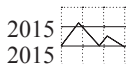
Целта на ревизијата е да им обезбеди на заинтересираните страни докази за веродостојноста на одредени информации, што се добиени од оние на кои им е доверен имотот на друштвото. Менаџментот на деловниот субјект е должен да креира и спроведе сметководствена евиденција и да се грижи за изготвување на финансиските извештаи во согласност со општоприфатените стандарди и рамка за финансиско известување.

Ревизијата како професија еволуирала во современа научна дисциплина која се практикува насекаде во светот и континуирано се работи на: подобрување (надоградување) на меѓународните ревизорски стандарди, континуирано стручно усовршување на овластените ревизори, почитување на кодексот на етика на овластените ревизори и одржување на дигнитетот на професијат.

**Клучни зборови:** *ревизија, финансиски извештаи, ревидирање, мислење, стандарди.*

1) Економски факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип janka.dimitrova@ugd.edu.mk

2) постдипломец на Економски факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип dragica01@live.com



## AUDITING PROFESSION IN MACEDONIA AND THE WORLD

**Assistant Prof. Janka Dimitrova<sup>3</sup>**  
**Dragica Micovska Sukrieva<sup>4</sup>**

### Abstract

The audit is an independent examination of the financial statements of business entities, banks and other organizations and based on that examination, providing independent opinions on the reliability of those statements, in accordance with the requirements of the task before the auditor and in accordance with relevant legal and professional regulation. The audit confirmed the accuracy of claims in the financial statements for the comprehensiveness, accuracy, existence, occurrence, valuation, measurement, rights and obligations and presentation and disclosure.

The purpose of the audit is to provide stakeholders evidence about the authenticity of certain information obtained from those entrusted with the assets of the company. The management of the business entity is obliged to create and implement accounting records and to take care of the preparation of financial statements in accordance with generally accepted standards and financial reporting framework.

Auditing as a profession has evolved into a modern scientific discipline that is practiced around the world and is continually working on: improvement (upgrading) of international auditing standards, continuing professional development of certified auditors, compliance with the code of ethics of certified auditors and maintaining the dignity of profession.

**Keywords:** *audit, financial reporting, review, opinion, standards.*

### Вовед

Ревизијата како современа и професија во континуиран развој има за цел да обезбеди достатен и соодветен ревизорски доказ врз основа на кои ќе издаде независно ревизорско мислење дека информациите во финансиските извештаи се веродостојно презентирани, односно дека финансиските извештаи не содржат материјално значајни пропусти и грешки. Како поим зборот ревизија потекнува од латинскиот збор „revidere“ што преведено значи „да се испита“, „да се изврши преглед“

3) Faculty of economics University „Goce Delcev“ Stip janka.dimitrova@ugd.edu.mk

4) graduate of Faculty of economics University „Goce Delcev“ Stip blagica.jovanova@ugd.edu.mk



и од новолатинскиот „revisio“, што значи „повторно да се прегледа. Ревизијата претставува независно испитување на финансиските извештаи на претпријатијата, преку креирање и издавање на независно ревизорско мислење, во согласност со законската регулатива и Меѓународните ревизорски стандарди.

Ревизорот го искажува мислењето во ревизорскиот извештај за ревидираните финансиски извештаи. Корисниците на ревизорскиот извештај (купувачи, добавувачи, кредитори, инвеститори, работници, државни органи, целокупната јавност и др.), истиот го користат во донесувањето одлуки. Според меѓународните ревизорски стандарди (МРС), ревизијата е дефинирана како „целта на ревизијата на финансиските извештаи е да овозможи ревизорот да изрази мислење дали финансиските извештаи се изготвени според сите значајни аспекти, во согласност со утврдената рамка за финансиско известување“<sup>5</sup>.

Дефинираната цел укажува дека работата на ревизорот се состои од плански сет на задачи, што ќе му обезбедат соодветен доказен материјал, врз основа на кој ќе може да формира и изрази соодветно мислење за финансиските извештаи. Тие задачи опфаќаат планирање на ревизијата, прибирање на податоци, изведување на адекватни ревизорски постапки врз прибраните податоци, вреднување на резултатите од тие постапки и оценување на финансиските извештаи во целина<sup>6</sup>.

### **Почетоци на ревизијата во Р.Македонија**

Потребата од ревизијата како професија во Р.Македонија се појавила од осамостојувањето, поточно со започнување на процесот на приватизацијата. Како претходник на ревизијата, во 1990 г. се јавува инспекцијата која ја извршувала службата за општествено книговодство, чишто зачетоци потекнуваат уште од поранешна Југославија. Меѓутоа нејзината крајна цел во целост се разликувала од ревизијата, односно нејзината цел не била да изразува мислење туку да ја испита законитоста на работењето.

### **Функционирање на ревизорската професија во Р.Македонија**

Ревизорската професија во Македонија е регулирана со Законот за ревизија со кој се пропишуваат условите за вршење на дејноста ревизија. Според овој закон: „Ревизија е независно испитување на финансиските

5) Меѓународни ревизорски стандарди, „Сл. весник на РМ“, бр. 92/2005

6) М-р Јанка Димитрова: Теоретско методолошки аспекти на независните ревизорски тестови и нивната функција во имплементацијата на фундаменталните концепти во ревизијата; магистерски труд; 2005 г.; стр.17



извештаи и финансиските информации, со цел да се изрази мислење во врска со нивната вистинитост и непристрасност и нивната усогласеност со усвоените Меѓународни сметководствени стандарди и Меѓународните стандарди за финансиско извештавање објавени во „Службен весник на Р.Македонија“<sup>7</sup>. Во Република Македонија во 2006 г. е основан Институт на овластени ревизори каде што членуваат овластени ревизори, овластени ревизори-трговци поединци и друштва за ревизија. Институтот го промовира континуираното квалитетно издигање на ревизорската професија. Притоа Институтот има за задача да го води регистарот на овластени ревизори. Во регистарот се содржани податоците на овластените ревизори како и регистарскиот број на секој од нив. Институтот ја утврдува програмата за полагање на испитот со чиешто положување кандидатот се стекнува со звањето овластен ревизор. Според Законот за ревизија: „Лиценца за овластен ревизор му се издава на лице кое стекнало уверение за ревизор и има најмалку три години искуство на работи на ревизија од кои две години под надзор на овластен ревизор“<sup>8</sup>. Во Р.Македонија со Законот за трговски друштва и во Законот за сметководство, е пропишано кои правни лица се обврзани на задолжителна ревизија на финансиските извештаи.

Ревизијата во Р.Македонија се спроведува според прифатените Меѓународни ревизорски стандарди. Содржината на стандардите постојано се следи и се врши промена на истите. Процесот на ревизија започнува кога ревизорот ќе го прифати барањето за ревизија од страна на клиентот, така што прифаќањето го потврдува со ревизорско писмо. Ревизорот, со својот ревизорски извештај претставува врска меѓу корисниците на финансиските извештаи и менаџерскиот тим на деловниот субјект, чии финансиски извештаи се предмет на ревизија. Менаџментот ги изготвува финансиските извештаи што се предмет на испитување на ревизорот, и истиот е одговорен за нивната точност. Ревизорот врши ревизија на тие финансиски извештаи и неговата одговорност е да даде мислење за точноста и исправноста на финансиските извештаи. Во текот на ревизијата, доколку се јави потреба, ревизорот сугерира определени промени што менаџментот треба да ги вклучи во финансиските извештаи, така што менаџментот изработува приспособени финансиски извештаи. Врз основа на извршената ревизија на финансиските извештаи, ревизорот формира (дава) мислење коешто може да биде:

- мислење без резерва - безусловно мислење;
- безусловно мислење со нагласување на одредено прашање;

7) Закон за ревизија („Сл.весник на РМ“ бр.79/2005)

8) Закон за ревизија (Пречистен текст, „Службен весник на РМ“ бр. 184/2014), член 23



- мислење со резерва;
- воздржување од давање мислење и
- негативно мислење.

Откако ќе ја изврши ревизијата, ревизорот е должен да го изрази своето мислење и тоа во форма на ревизорски извештај. Ревизорскиот извештај, според Законот за ревизија, треба да ги има следните компоненти:

- вовед,
- опис на делокругот на ревизијата,
- ревизорско мислење
- упатување на кои било прашања на кои овластениот ревизор укажал без да го квалификува ревизорското мислење и
- мислење во врска со конзистентноста на годишниот извештај за работа на субјектот на ревизија со годишната сметка и финансиските извештаи.<sup>9</sup>

### **Развој на ревизијата во светот**

По индустриската револуција во В.Британија (1780 г.) и големите промени на економски план, веќе почнала да се развива идејата за една ваква професија како ревизијата, бидејќи индустриската револуција довела до појава на големи индустриски претпријатија кои имале сложена структура, така што овие настани резултирале со голема потреба од книговодствени и ревизорски услуги. Со растот на светската економија во периодот помеѓу 1960-1990 г. е означен брз напредок на технологијата и растот на компаниите. Во 1970 г. ревизорите веќе ја имале заземано својата позиција во подообрување на кредибилитетот на финансиските информации. Понатаму во 1980 г. почнале да се употребуваат аналитичките постапки во процесот на ревизијата, како и утврдувањето на ревизорскиот ризик, односно фокусирање на ревизорот на оние делови во кои веројатноста од постоење грешки е голема. Развивањето и проценувањето на ревизорскиот ризик има големо влијание врз испитување на точноста на ревизорските докази, кои можат да бидат добиени од различни извори.

Најбрз напредок, како и најголеми промени, ревизорската професија бележи во 90-тите години од минатиот век, како резултат на забрзаниот раст на светските економии. Паралелно со нејзиниот напредок започнала да се зголемува и одговорноста на ревизијата во пронаоѓањето на измами. Денес, вака развиената ревизорска професија има за цел да утврди дали финансиските информации, односно финансиските извештаи, од страна на менаџментот се реално и точно презентирани.

9) Закон за ревизија (Пречистен текст, „Службен весник на РМ“ бр. 184/2014), член 34



## **Ревизијата како професија во балканските земји**

### **Ревизијата во Хрватска**

Зачетоците на ревизијата во Хрватска, како и во Македонија, потекнуваат од поранешна Југославија. Ревизијата во Хрватска е регулирана со Закон за ревизија (Zakon o reviziji). Во 2006 г. е оформена Ревизорска комора, која има речиси идентична улога со нашиот Институт за овластени ревизори. Комората има својство на правен субјект со јавни овластувања утврдени со Законот за ревизија. Согласно со Законот за ревизија и Статутот на ревизорската комора, Комората објавува Кодекс на етика за овластени сметководители.

### **Ревизијата во Србија**

Во Република Србија, како во Р. Македонија и Р.Хрватска, ревизорската професија исто така е регулирана со Закон за ревизија. Исто така, постои Комора на овластени ревизори, чијашто цел е унапредување и развој на сметководствената и ревизорската професија, примена на меѓународните стандарди и ревизорската регулатива, како и хармонизација со регулативата. Комората е основана во 2006 г., од кога и официјално започнала со работа. Моделот на работа е заснован на искуства на поголем број западноевропски земји, односно врз основа на работата на телата на земјите-членки на ЕУ. Меѓу другите цели и задачи кои ги спроведува комората се: донесување на програма за обука и тестирање на кандидати за овластени ревизори, издавање, продолжување и одземање на лиценци и сл.

### **Ревизијата во развиените земји**

#### **Ревизијата во В.Британија**

Во Велика Британија и Шкотска постојат сметководствени записи и зачетоци на ревизорската професија што датираат од 1130 година. Постојат податоци дека во 13 век во Англија и во Италија постоела ревизија и ревизори, а во Франција, во тој период, се препорачувала годишна ревизија на сметките. Градот Лондон бил ревидиран уште во почетокот на 13 век, а во 14 век веќе постоеле ревизори и меѓу пратениците<sup>10</sup>.

Екстерната ревизија како независна професија во Велика Британија за првпат се појавува во 1855-1856 г.. Во 1976 г. Биле донесени ревизорските стандарди од страна на Комитетот за ревизорска практика (Auditing Committee of Practice), со што била прекината практиката на поголемата флексибилност која дотогаш постоела во поглед на некодифицираните стандарди.

10) Доцент д-р Јанка Димитрова, Ревизија (теоретски и практични аспекти), Универзитет „Гоце Делчев“ - Економски факултет - Штип, 2013, стр.8



Најзначајни ревизорски тела во В.Британија се:

- Институтот на овластени ревизори во В.Британија и Велс,
- Институтот на овластени ревизори во Шкотска,
- Институтот на овластени ревизори во Ирска,
- Привилегираниот сојуз на овластени сметководители.<sup>11</sup>

### Ревизијата во САД

Во САД ревизијата бележи зачетоци на прагот од 20 век, со потекло од Британија. Оттогаш, па сè до денес, постојат многубројни докази за постоењето на ревизијата која, со текот на времето добива уште повеќе на значење, така што денес таа е позната и призната како индивидуална професија, распространета во целиот свет.<sup>12</sup>

Американскиот институт на овластени јавни ревизори (AICPA) е најголемата светска асоцијација, која ја репрезентира сметководствената и ревизорската професија, со повеќе од 400.000 членови во 145 земји, и историско потекло уште од 1887 г. Институтот донесува етички стандарди од областа на ревизијата за приватни компании, непрофитни организации и сл. Освен овој Институт, во САД постојат и други здруженија, комори и друштва од ваков карактер, како државни друштва на овластени јавни сметководители, тела за донесување на сметководствени стандарди и др.

### Меѓународните стандарди за ревизија и процесот на хармонизација

Интернационализацијата на светската берза и глобализацијата на светките пазари, доведоа до потреба од заеднички стандарди, кои ќе важат на меѓународно ниво. За ефикасно извршување на сметковоствената и ревизорската професија, донесени се меѓународните стандарди за финансиско известување и Меѓународните ревизорски стандарди. Основната улога на хармонизацијата е задолжителната примена на Меѓународните стандарди за финансиско известување. Меѓународните ревизорски стандарди се клучни за процесот на хармонизација поради тоа што со нив се пропишуваат основните начела и техники на работа, според кои треба да се раководат ревизорите при извршувањето на своите ангажмани.

11) Проф. д-р Благоја Ацески, проф. д-р Бранко Трајкоски - „Интерна и екстерна ревизија“, Универзитет „Св. Климент Охридски“ - Битола, Економски факултет – Прилеп, 2004

12) Доцент д-р Јанка Димитрова, Ревизија (теоретски и практични аспекти), Универзитет „Гоце Делчев“ - Економски факултет - Штип, 2013, стр.8



### **Ревизорската професија во иднина**

Ревизорската професија бара континуирано усовршување на стручните способности на ревизорите, како и континуирано проширување на знаењата од областа на ревизорската етика, вклучувајќи ги националните и меѓународните стандарди, како и останатите законски регулативи. Со развојот на техниката и технологијата, развојот на професијата се позабрзано ќе се развива, со што ќе се придонесе во напредокот на професијата преку користење на различни алатки и компјутерски програми за подобрување на проценката на ризикот, при собирањето на доказниот материјал, како и воопшто за целиот процес на ревизија. Меѓутоа, ваквиот развој ќе ја наметне потребата од дополнително учење, како и континуирано унапредување на знаењата и вештините на ревизорите кои директно ја извршуваат ревизијата.

### **Заклучок**

Ревизорската професија се развила како резултат на потребата за верифицирање на информациите прикажани во финансиските извештаи и како таква ја има клучната улога во откивањето на грешки и измами при презентирањето на финансиските информации. Ревизорската професија во светот се развила уште по почетокот на индустриската револуција и до денес е во континуиран подем и развој. Како современа професија во Р.Македонија е релативно млада, што значи дека допрва ќе следи нејзино усовршување и напредување на нашите простори. Во поглед на останатите земји Р. Македонија ги следи практиките и искуствата на развиените западноевропски земји, притоа активно применувајќи ги Меѓународните стандарди за ревизија, преку нивно континуирано следење и ажурирање.



### **Користена литература**

- [1]. Ацески, проф.д-р Благоја, Трајкоски, проф.д-р Бранко: интерна и екстерна ревизија, Универзитет „Св Климент Охридски“ - Битола, Економски факултет-Прилеп, 2004
- [2]. М-р Јанка Димитрова; Теоретско-методолошки аспекти на независните ревизорски тестови и нивната функција во имплементацијата на фундаменталните концепти во ревизијата, магистерски труд, 2005
- [3]. Димитрова, Јанка: Ревизија теоретски и практични аспекти, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, Економски факултет, 2013
- [4]. Димитрова д-р Јанка: Ревизија - Практикум, Економски факултет - Штип, 2014
- [5]. Закон за ревизија (пречистен текст), Сл. весник на Р.Македонија
- [6]. Закон о ревизији, Србија
- [7]. Zakon o reviziji, Hrvatska
- [8]. Journal of Modern Accounting and Auditing, USA, 2008.
- [9]. Николовски д-р Пеце: Интерна и екстерна ревизија, економски факултет-Прилеп, 2009.
- [10]. [www.aicpa.org](http://www.aicpa.org) -АИСПА-Американски институт
- [11]. <http://www.kor.rs/> - Комора овлашчених ревизора Србије
- [12]. <http://www.revizorska-komora.hr/> - Хрватска ревизорска комора
- [13]. <http://www.isew.com/> -Институт на овластени ревизори Велика Британија и Велс.